

Skogen för bibliotek, folk och skola

<http://daglindgren.upsc.se/BibliotekSkog.pdf> 160606 Dag Lindgren

Sammanfattning: Skogsbruk och skogsnäring med skog som bas är mycket viktiga för Sverige. Böcker som beskriver svenskt skogsbruk, skogsnäring, global betydelse, råvaruresurs inför framtid, skogsskötsel, skogssektorns analyser mm på ett rimligt objektivt och täckande sätt är mycket sällsynta på filialbiblioteken. De böcker som finns på filialerna fokuserar på historien eller är ensidigt problematiserande (t ex mycket "kalhyggen"), eller är inriktade på detaljer. Detta verkar speciellt anmärkningsvärt när det rör bibliotek som är lokaliserade till skolor och också fungerar som skolbibliotek och därigenom har koppling till "Skog och Skola".

Problem: En stor del av Sverige är skog, alla "vet" vad en skog är och många har bildat sig åsikter om skogen. Allt färre är konkret medvetna om skogsbrukets och skogsnäringens betydelse för samhället och den svenska skogens och skogsforskningens betydelse för världen och för framtiden. Förut växte huvuddelen av ungdomen upp i direkt kontakt med skogsbrukets och skogsnäringens betydelse, nu är det något ungdomen och folket mest får indirekt via medier. Skogsbruket känner sig ofta missförstått, vad de gör och varför tar lite plats i folkmedvetandet jämfört med bilder av otillräcklighet och brist på perspektiv. Jag har här från ett nedifrån upp perspektiv uppmärksammat en liten del av detta problemkomplex: filialbiblioteken, speciellt när de också fungerar som skolbibliotek och därmed "Skogen i Skolans" möjliga roll.

Inspiration till detta? Mitt "lokalbibliotek" är Ålidhem, Umeå - 1.5 km från mitt hem - dit jag promenerar ibland. Biblioteket delar hus med en skola och ett fritidsutrymme för ungdom. Man kommer till "fikarummet" direkt från huvudingången, därifrån vidare finns tre ingångar till olika delar av skolan; en till "fritis" och en till biblioteket. Biblioteket har placerats mycket tillgängligt för eleverna! Skolungdom (<16 år) spenderar en hel del tid i biblioteket, bl a med "uppgiftsamlande" såväl som "nyfiket titta på bokhyllorna". Det finns inget speciellt skolbibliotek men en person är anställd på stadsbiblioteket som en del av servicen till skolan. Det finns ett hyll-"avsnitt" markerat "skogs- och jordbruk". Där står fyra böcker som kopplar till jordbruk, tre har samma författare (en känd fotograf av gamla miljöer), som med foton skildrar jordbruket ca 1950, dvs historiskt/nostalgiskt, den fjärde uppmärksammar jordbrukets djur (kor, grisar, får). Ingen bok om "skogsbruk" på hyllavsnittet märkt skogsbruk, och inget om modernt jordbruk heller! Besökaren vid Ålidhemsbiblioteket kan knappast ta del av det moderna skogsbrukets "nytta"! En del av problemen omkring skogsbruk syns i böcker som fokuserar på annat, så frånvaron förefaller obalanserad, förutom att skogen och skogsbruket är så viktigt för Sverige att det borde finnas något relevant om det på varje bibliotek. "Är detta ett generellt fenomen?" tänkte jag. Därför gjorde jag en studie för alla stadsbiblioteken i Umeåregionen, som jag presenterar och funderar omkring.

Vem är jag? Jag är pensionerad skogsprofessor i Umeå och kan nu lägga lite tid på sånt här när andan faller på. Mina barn gick högstadiet i Ålidhem för 25 år sedan.

Min aktivitet: Jag har gjort en studie av bokbeståndet vid de allmänna biblioteken i Umeå regionen och jag har haft några kontakter och studerat aspekter under två månader för att förstå problemet bättre och se om det är generellt. Den av förbättringsmöjligheterna som ter sig enklast är att en lämplig bok gratis distribueras till filialbibliotek och detta har behandlats av Skog och Skolas styrgrupp med följande reaktion: **”Styrgruppen har inte beslutat att skicka ut skogsböcker till biblioteken. Idén är intressant och jag sparar den men för närvarande har vi fullt upp både ekonomiskt och tidsmässigt med det vi fokuserar på.”** Jag har dragit slutsatsen att detta dokument är intressant och rättvisande nog att lägga ut på en av de webbar jag kontrollerar, jag har hittills tvekat inför om det var värt det.

Sammanfattning antal böcker: Antalet böcker som har beröring till skogsbruk i Umeåregionen senare år. Själva studien längre fram. Här en sammanfattning

* historik (historiken innehåller många negativa inslag, men den stora betydelsen skogen haft och har för Sverige framgår vanligen) **36**;

* problematiserar ”dagens” skogsbruk eller fokuserar på en liten del, begränsad beskrivning av näringens värde eller hur skogsbrukarna/skogsstyrelsen analyserar och hanterar vad som är problematiskt =**16**.

* Böcker som antingen ger uppmärksamhet på näringens betydelse och förfaranden i objektiv mening eller underförstår den (t ex böcker om aktuell skogsvårdsteknik) =**9**.

Bestånden på mindre filialbibliotek verkar skeva i den mån de överhuvudtaget har relevanta böcker. .

Begränsad studie med begränsad diskussion. Orkar inte mer och det känns inte meningsfullt lägga ned mer tid. Det finns inte tillräckligt intresse för frågan för att större ansträngningar av mig skall vara motiverade. Allmänhetens allmänbildning har liten praktisk betydelse för skogsbruk och skogsnäring. Studien är i sig för liten för generalisering. Det finns kanske andra större studier, men det borde jag uppmärksammat eller uppmärksammas på under de månader jag haft frågan i fokus. Ingenstans har det sagts något som fått mig att tro att detta dokument är allvarligt missledande. Därför tror jag dokumentet är rättvisande nog för att offentliggöras på webben (där nog bara något tiotal läser det). Jag är en icke väl inläst privatperson som gillar skog och skogsbruk, så inte helt objektiv. Det är svårhanterligt om jag tycker böcker problematiserar för ensidigt och inte balanseras av annat, men nog tycker jag bibliotek bör anstränga sig för att ge en fullständigare även om en balanserad bild är omöjligt och jag klarar inte av att beskriva vad detta innebär. Motiven för de regelverk som finns måste finnas lätt tillgängligt. Det finns ansvarsfördelningar och gränsdragningar. Läromedel och filialbibliotek är inte samma sak. Folkbiblioteken håller ”läromedel” bara i mycket begränsad omfattning. Om Skogen i Skolas böcker skall betraktas som läromedel i den betydelsen är svårbedömt. Vet man precis vad man vill låna kan man vanligen få det genom vilket bibliotek som helst. Ju mindre bibliotek ju färre böcker. Det finns andra bibliotek än de listade (skolbibliotek, studielitteratur, sjukhusbibliotek, universitetsbibliotek). Mycket kan nås på nätet. ”Fack”-böcker köps genom ”andra kanaler”. ”Skogen i skolan” känner inget direkt ansvar för folkbiblioteken. Biblioteken vill inte ha böcker som inte efterfrågas (lånas). Föreslår någon ett inköp, så accepteras det ofta. Sådant som uppfattas som partsinlagor kan det finnas skäl att undvika. Det finns horder av miljöfokuserad ”enkla” eller mer speciell litteratur, som inte finns på folkbiblioteken. Jag gör några ganska subjektiva

bedömningar utan noggrann granskning och det är svårt att skilja på ensidig problematisering och mer objektiv skildring av hur skogsbruket och samhället faktiskt behandlar och väger problemen. Jag misstänker det verkar finnas en viss "underrepresentation" även på kommunernas huvudbibliotek, men det har jag inte underlag för att utvärdera, och den verkar inte allvarlig.

Ett "självupplevt" lokalt exempel på problem med få böcker om skogsbrukets betydelse och åtgärdsanalyser???

Det råkade komma en debattartikel i Västerbottenskuriren från Umeåtrakten just när jag tänkte på detta, som belyser en del av problematiken ur många skogsägares synpunkt <http://www.vk.se/1700456/enskilde-skogsagaren-oroas> Jag "twittrade" artikeln. Responsen (till vänster) belyser, vad artikeln kallar "högljudd opinion".

En urban allmänhet med allt mer begränsad insikt i praktiskt skogsbruk påverkas av högljudda opinioner. Skogsnäringens betydelse och hur skogsbruket analyserar och arbetar med sina problem når sällan fram. De som bidrar till en "högljudd opinion" mot företeelser i skogsbruket förefaller nå bättre

fram till lokalbiblioteken, jämfört med information om näringens betydelse och hur skogsbruket analyserar och arbetar med de problem, som opinionsbildarna sätter strålkastarna på.

Sverige – en skoglig stormakt!

Sverige har en stor andel på världsmarknaden för viktiga skogsprodukter. Skogen är viktig för Sveriges ekonomi. Större delen av Sveriges och i synnerhet Norrlands mark (med undantag av kalvfjällen) är skog. Skogen har potential att bli än viktigare när fossila råvaror fasas ut. Sveriges roll i världen för det skogsrelaterade utvecklings- och forskningsarbetet är stor (i relation till innevånarantal och skogens tillväxt). Vad som gör Sverige till en skoglig stormakt ligger huvudsakligen i de sedan länge brukade skogarna. Sverige ligger femma bland världens stater i planterad skogsareal!! Men kombinerar detta med naturligt uppkomna träd och skogar, samt relativt robusta förutsättningar!

Umeå – den globala skogsforskningens huvudstad!

Jag har beskrivit skogsforskningen i Umeå i dokumentet <http://daglindgren.upsc.se/Energi/Skogsforskningshuvudstad.pdf>. Umeå är huvudort för SLUs skogsfakultet, fakultetskansli, skogsbibliotek och huvuddelen av skogsvetarutbildningen. Omfattande skogsforskning bedrivs också vid Skogforsks station i Umeå och Umeå Universitet. Umeå framstår som den ort i världen där skogsforskningens omfattning och "impact" är störst och där frekvensen skogsforskningsanknutna är högst bland något så när stora städer. Dock är ändå "skogsforskarfamiljer" en liten del av Umeås befolkning, det rör sig om någon eller några procent.

Beaktar man var de som har med skogsforskning att göra bor, ligger nog Ålidhem i världstoppen för filialbibliotek när det gäller många skogsforskarfamiljer i

upptagningsområdet. Detta beror på närheten till Universitetet och att det är relativt lätt att slussa in Umeåforskare som börjar sin karriär som gästforskare i Ålidhembibliotekets upptagningsområde.

Mot bakgrund av detta verkar det speciellt förvånande att det inte finns fler skogsbruksböcker i Umeåregionen och speciellt förvånande för Ålidhembiblioteket! Lokalt borde Umeåborna vara mer medvetna och stolta över Umeås plats i världens skogar och skogsforskning. Fast - å andra sidan - är många "skogsforskningsanknutna" ganska okunniga/ointresserade om praktiskt skogsbruk och skogsnäringens betydelse och de är en liten del av Umeås innevånare trots att det räcker för att göra dem världsledande.

Utveckling sedan första versionen för två månader sedan. Jag sände dokumentet till några bl a några involverade i Skogen och Skolans ledning vilket ledde till att frågan togs upp på ett styrgruppsmöte. Jag diskuterade med en granne som jobbar på Umeå stadsbibliotek och frågan har tagits upp med chefen för stadsbiblioteket i Umeå. Jag gjorde en närmare analys av hur "bra" skogsforskningen i Umeå är som är inarbetad i detta brev. Jag besökte ett filialbibliotek i Ljungskile som jag beskriver närmare i nästa stycke. Jag talade med den dataansvariga på Umeå stadsbibliotek. Jag talade med en ansvarig för "skog och skola" på Ålidhemsskolan. Dessutom har jag talat med ett antal bibliotekarier på olika bibliotek som råkade var på plats.

Den utpekade ansvariga för skog och skola på Ålidhem. Samtal. Personlig huvudfixering fritid och allemansrätt. Andra aspekter har andra lärare hand om. Påpekade att **Umeå kommun motsätter sig önskemål rörande en "skolskog" utanför Ålidhemsskolan, hoppas Umeå kommun backar lite.** Någon från skolan skulle höra av sig om de hade något att tillföra av den kladd de fick men ingen hörde av sig.

Ljungskilesskolan Två av mina barnbarn är elever i Ljungskile-skolan. En filial till Uddevalla stadsbibliotek ligger i huset där mina barnbarn har klassrum, bara en innerdörr skiljer biblioteket från skolan. Detta filialbibliotek hade två böcker om skogsbruk: "Skogen vi ärvde" och "svenska urskogar". Bestyrkte intrycket från Umeås stadsbibliotek. En bok som problematiserar det moderna skogsbruket och en bok om en för den skogen i dag otypisk företeelse. Ingen bok om det moderna skogsbruket, dess betydelse för svenskt näringsliv och dess problembeskrivningar.

Skogshistorisk reflexion. Skogshistoriska böcker har oftast skrivits på initiativ av och läses av sådana som är positiva till skogsnäringen och ofta en direkt del av skogsnäringen och dess kvantitativa och kvalitativa utveckling. Det förgångna skogsbruket var för inriktat på exploatering och ger på så sätt en negativ bild av problem med skogsbruk. Men skogsbruket själv har kraftigt bidragit till restauration från ett dåligt utarmat tillstånd till ett allt bättre. I min översikt har filialerna ganska ofta skogshistoriska böcker. Men detta döljer det moderna skogsbrukets betydelse.

Vad kan göras? Först ytterligare analysera om det verkligen är ett väsentligt problem. Sedan analysera om det är värt och möjligt med åtgärder riktade mot filialbiblioteken. Sedan tänka över åtgärder. Skogen i skolan är en naturlig

startpunkt för sådana överväganden. Men det finns kanske andra som kan ta initiativ?

Fråga: Kunde inte skogen i skolan (med ett något vidgat uppdrag) kunna trycka upp liknande böcker och gratis distribuera till stadsbiblioteken. Då skulle det inte bli "skevt" på biblioteksfilialerna längre. En bok per 10000 innevånare = 1000 exemplar a 150 kronor distribueras vartannat år. Det kostar mycket mer att skriva böckerna, men det gör ju Skogen i Skolan med medarbetare ändå. Skogen i skolans styrgrupp har direkt svarat att det inte är aktuellt för ögonblicket (se ovan), men det hindrar ju inte att man tänker på andra åtgärder eller tänker på den här igen om några år.

Studie om stadsbibliotekens böcker i Umeåregionen.

"Umeåregionen" har Umeå stadsbibliotek som dominerande bibliotek. Den omfattar sex kommuners huvudbibliotek (Umeå, Robertsfors, Vännäs, Vindeln, Nordmaling, Bjurholm) och 18 andra "mindre filialer" inom ca 7 mil från Umeå och servar uppåt 200000 (Två procent av Sveriges befolkning). Regionen har ett datasystem på webben, som jag använde: <http://www.minabibliotek.se/bocker> . Systemet förefaller tillräckligt bra och välstrukturerat för den analys jag gjort.

Sökningar

Jag sökte böcker på "alla bibliotek" all utgivningsår. Då fick jag följande antal träffar med "fritext": skog*: 1472 , skogs*: 562, skogsbruk: 141 , skogsnäri*: 2 , skogsind*: 9, Skogsstyrelsen 36. Som jämförelse: djur 3533, hund 1232, jakt 808; "Sverige Natur" 211.

På Umeå stadsbibliotek finns 120 böcker på "skogsbruk", dvs 21 böcker finns på andra bibliotek i regionen utan att finnas på "huvudbiblioteket".

För skogsbruk fanns bara 9 med tryckår 2013-2015, men 211 för alla år. Böcker rensas ut så småningom, tillförseln av skogsbruksböcker verkar ha minskat. I en bokhandel där jag frågade fanns ingen bok om skogsbruk och tittade man i registret verkade utgivningstakten sjunkit sedan sekelskiftet.

Jag tittade närmare på de senast publicerade:

Titel	Författare	År
Skogsbrukets handbok	Rantala, Satu	2015
Växer blåbär i skogen? lägesrapport från svenska landsbygden		2015
Skogspraktikan - varför vi bör gå över till naturnära skogsbruk	Jentzen, Martin	2014
Som man ropar i skogen vägval som berör oss alla		2014
Tjäder [bland skogsbruk, rävar och andra jägare]	Ringaby, Eric	2014
Skogens sociala värden forskningen visar vägen		2014
Att skörda en skog		2014
Grundbok för skogsbrukare fakta om skog och skogsbruk		2013
Kulturarv i gammelskog		2013
Papperspopplar och energipilar teoretiska aspekter och praktiska tillämpningar	Christersson, Lars	2013
Flottning och kulturmiljövård i Linsellborren en bok om stenkistorna i Linsellborren : om deras historia från flottningsepoken och restaureringen av dem	Olsson, Anna	2012
Skogsägarboken skatt, ekonomi och juridik	Lundén, Björn	2012
Ett brott i skogen?	Holmberg, Harald	2012
Skogsvårdslagstiftningen gällande regler 1 januari 2012		2012
Skogen vi ärvde	Zaremba, Maciej	2012
En gemensam inlämningsfunktion för skogsägare		2012
I flottarnas fotspår en bok om flottare och flottning i mellersta Norrland	Henriksson, Sven-Åke	2011
John Bauers skogar	Andersson, Mats	2011
Skogen - guldet från Norden	Stjernström, Anna	2011
Röjsågning och annan skogsvårdsteknik	Andersson, Royne	2011

En tabell med de senast publicerade böckerna om "skogsbruk"

Boktitel	Hylla/inriktning A	Antal B	Mitt omdöme C	Tyngdpunkt på annat D
Skogsbrukets handbok	Fakta	1	Allmän objektiv information	Nej
Växer blåbär	Qf	1	Markägarperspektiv	Nej
Skogspraktikan – varför vi bör gå över till naturnära skogsbruke	Qf	3	Naturnära ej vanligt skogsbruk	Ja
Som man ropar	Qf	1	Aktuella forskarsynpunkter	Nej
Tjäder	Ugg	4	Inriktad på djur	0
Skogens sociala	Qf	2		Ja
Att skörda en skog	Qf	19	Historisk	Ja
Grundbok för skogsbrukare	Qf	1	Skogsstyrelsen till skogsbrukare	Nej
Kulturarv i gammelskog	Ue	6	Historisk	Ja
Papperspopplar	Qf	1	Produktionsinriktad	Nej
Flottning och kulturmiljövård	Qf	2	Historisk	Ja
Skogsägarboken	Qaf	3	Ekonomi, skatt, juridik	Nej
Ett brott i skogen?	Qf	3	Avverkningsfritt skogsbruk	JA
Skogsvårdslagstiftningen	Qf	1	Regelverk	0
Skogen vi ärvde	Qf	10	Fokus mot "den kortsiktiga och råa avkastningen"	Ja
En gemensam inlämningsfunktion	Qf	1	Vet inte	Vet inte
I flottarnas fotspår	Qf	7	Historisk	Ja
John Bauer skogar	Hbz	1		Konst bör ej ingå
Skogen – guldets från Norden	Qf	4	Övervägande historisk	Nej
Röjsågning	Qf	1		Nej

Anmärkningar: ~~Överstruket~~ = ingår ej för att jag inte kan bedöma eller tonvikten helt vid sidan om skogsbruk. A Avser Umeå stadsbibliotek om där, Qf = skogsbruk, fakta naturvetenskap. B antalet är totalt i regionen. C är min subjektiva bedömning D Tyngdpunkt på annat =ja innebär att boken bara perifert berör dagens betydelse för näringar, Sveriges ekonomi, sysselsättning, skogsskötsel teknik. Fokus ligger istället i hög grad på problem skogsbruket skapar med kalhyggen, fritid, miljö. Eller det handlar mest om historia. =nej innebär att boken antingen tar upp en h skogens stora betydelse som näring eller riktar sig mot tekniker underförstått att betydelsen är stor och med begränsade krav på strängare restriktioner.

Skulle jag inkluderat också böcker som hittas på Skogsindust*, Skogsnär* och Skogsstyrelsen 2011-, skulle tre böcker tillkomma: En bok om våra skogsträd, en underdel av en medtagen bok, en historik över massa och papperstillverkning.

Om man tittar på exemplar *totalt* i regionen av de granskade böckerna, så dominerar tyngdpunkt på historik (i dagens ljus ofta negativ) **36**; böcker med tonvikt på omfattande sociala eller miljörestriktioner på skogsbruket och liten positivt nämnande av näringens värde =**16**. Böcker som

antingen ger uppmärksamhet på näringens betydelse eller underförstår den (t ex böcker om nuvarande skogsvårdsteknik) =9. Det blir starkt skevt för beståndet på mindre filialbibliotek, det finns inte underlag att påstå det skulle vara skevt på kommunernas huvudbibliotek.

Jag tittade på skogsbruksböcker på olika bibliotek

Bibliotek	Skogsbruk
UMEÅ	120
Ålidhem	1
Ersboda	3
Hörnefors	3
VÄNNÄS	24
NORDMALING	23

KAPITELER ÄR KOMMUN, gemener filial. Det är bättre med skogsbruksböcker på de kommunala huvudbiblioteken, men så lågfrekvent på filialerna att jag knappast tror det beror på att de mindre bokbestånden.

Böcker om skogsindustri listas i Annex 2. De tycks ha fokus på historia och inte den moderna skogsindustrins roll och betydelse.

Skogsbruket problematiseras i en del litteratur som inte fokuserar på skogsbruk, säg Sveriges Natur (Naturskyddsföreningens årsböcker bl a). Sammantaget ger dessa många enstaka små bidrag förmodligen en bild som inte balanseras, men det har jag inte analyserat (svårt!).

Det är många böcker som handlar om skogshistoria. Till en stor del är det nog samma läsare som är "positivt" intresserade av skogsbruk, så den relativt stora dominansen av just skogshistoria kan te sig förvånande ur det perspektivet.

Det är mycket få böcker som finns i mer än ca 4 ex och alltså troligtvis finns på filialbibliotek, egentligen lite för att generalisera vilken typ av böcker, men att de är mycket få och inte behandlar dagens praktiska skogsbruk på ett rimligt täckande sätt ter sig uppenbart.

Slutsats: Det finns sällan böcker på filialbiblioteken som behandlar dagens praktiska skogsbruks och skogsnäringens betydelse på ett tillräckligt täckande eller rättvist eller balanserat sätt.

Skogen i skolan - läromedel

Se webbsida <http://www.skogeniskolan.se/laromedel>

Där finns mycket nedladdningsbart material ("läromedel")

Den enda bok som är till salu fortfarande är "**Mat i skolskogen**"!

Det finns fyra böcker som jag av titlar och utgivare tycker verkar mycket relevanta för bibliotek, som delvis riktar sig mot allmänhet och skolungdomar

Boken om Skogen

Boken om skogen är en grundbok på 52 sidor fylld av basfakta om skogen. Boken ger, förutom fakta om skogens alla värden, många diskussionsuppgifter.

Läromedlet är slutsålt i tryckt version. En reviderad version kommer innan sommaren.

Ladda ner/skriv ut som pdf-dokument:

[Boken om skogen, pdf](#)

[Lärarhandledning](#)

Skogen och klimatet

Skogen och klimatet, beskriver vad som händer med vårt klimat och den oerhört viktiga roll som skogen spelar i sammanhanget.

Läromedlet är slutsålt i tryckt version!

Ladda ner/skriv ut som pdf:

[Skogen och klimatet, pdf](#)

[Lärarhandledning](#)

Skogens produkter

Skogen ger mycket mer än du tror - och ännu mer är på gång. Se dig omkring och upptäck att skogen ger oss massor av nyttiga produkter av trä och papper. Dessutom bidrar skogen med biobränslen, som blir ännu viktigare då vi ska minska utsläppen av växthusgaser.

Läromedlet är slutsålt i tryckt version!

Ladda ner/skriv ut som pdf:

[Skogens produkter, pdf](#)

[Lärarhandledning](#)

Skogen och samhället

Har du någon gång funderat över skogen? Vem som bestämmer över den eller om den är värdefull?

Kanske tycker du inte att det spelar någon roll om vi har skog eller inte? Vi som har gjort den här boken vill visa att skogen är jätteviktig, för dig, för oss och för alla andra! Men den kan vara viktig på många olika sätt och det som är värdefullt för dig kanske inte är lika värdefullt för någon annan. Vi hoppas att boken ger inspiration till diskussion och att du får lust att söka mer fakta och kunskaper.

Läromedlet är slutsålt i tryckt version!

Ladda ner/skriv ut som pdf:

[Skogen och samhället, pdf](#)

[Tillägg](#)

Antal exemplar i Umeåregionens bibliotek: "Boken om skogen" 0; "Skogen och klimatet" 0, "Skogens produkter" 0, och "Skogen och samhället" 0.

Min reflektion: Varför finns det inte fler böcker med likartat innehåll på filialbiblioteken? Varför finns inte just dessa böcker där? Den "facklitteratur" som högstadiet får del av i skolan borde väl också

vara lämplig för den allmänhet, som besöker filialbiblioteken. Detta inkluderar den skolungdom, som läser mer än de måste?

Annex 1 Skogen vi ärvde

Detta är det kontroversiellaste inslaget i studien och den skogsbruksbok som var vanligast på filialerna i min lilla undersökning. Boken bygger på en välskriven, men ändå starkt tendensiös artikelserie. Den beskrivs på bibliotekets web så här:

”Beskrivning: Om hur den kortsiktiga och råa avkastningen av den svenska skogen kolliderar med estetiska, moraliska och ekologiska föreställningar om skogens värde. Innehållet baserar sig på en uppmärksamrad reportageserie i Dagens Nyheter våren 2012 och inleds med berättelsen om en man som sent i livet drar sig tillbaka till de gamla skogarna för att finna ro men finner sig omringad av ett kalhygge”

Den är en del av grunden för den skeptiska inställningen till skogsbruket som biblioteksfilialerna tycks sprida och skogsbrukets frustration över detta. En del av problemet belyses av att artikeln i VK om skogsägarnas oro (länk ovan). Där nämns just ”skogen vi ärvde” som en del av ”hotbilden”.

Annex 2 Böcker med "Skogsindustri" kronologiskt:

Titel	Författare	År
huru vi då kokade cellulosa och gjorde papper därav ingenjörer berättar		2015 [
Skogen, staten och kapitalisterna skapande förstörelse i svensk basindustri 1810-1950	Jörnmark, Jan	2004 [
Papper och massa i Västerbotten och Norrbotten [från handpappersbruk till processindustri]	Valeur, Christian	2003 [
Papper och massa i Ångermanland från handpappersbruk till processindustri	Valeur, Christian	2000 [
Papper och massa i Medelpad och Jämtland	Valeur, Christian	1997 [
Papper i perspektiv massa- och pappersindustri i Sverige under hundra år	Rydberg, Sven	1990 [
Räddningen	Persson, Örjan	1989 [
Allmän sågverksteknik	Saarman, Endel	1986 [
Den stora ommöbleringen miljöreportage	Goland, Erik	1955 [

Det är uppenbart att huvuddelen ger en bild av historisk utveckling, inte modern skogsindustri.

Bilaga 3 Skog och skola förr i världen

En gång i tiden skulle Sverige återbeskogas, framför allt ljunghedar i södra Sverige för mer än ett sekel sedan. Detta innefattade deltagande i planteringen av skolbarn, som en patriotisk gärning, men kan också ses som dåtidens "Skogen i Skolan". Min fru deltog som skolelev i sådan "patriotisk" skogsplantering i mitten på 50-talet i Tjeckoslovakien

